

Preek van ds. Wesdorp, Wijkgemeente Oude Kerk te Zoetermeer

Gehouden op de 12^e zondag na Trinitatis, 8 september 2019

Viering Maaltijd van Christus onze Heer

Schriftlezing: Exodus 19: 1 - 6

Uit het Liedboek:

Psalm 91: 1,2

Psalm 17: 2,3

Lied 377: 1,2,4,5,6

Lied 886

Psalm 68: 7

Lied 868: 2,5

Lied 903: 2

OP ADELAARSVLEUGELS GEDRAGEN [Overdenking over Exodus19:4]

De gemeente van het Eerste Testament, Israël, heeft een drie maanden lange woestijnreis achter de rug. Zij hebben een veelbewogen tijd achter de rug. Israël was na een tijd van verdrukking ternauwernood ontsnapt aan de dood. Als de HERE niet met hen was geweest, zij zouden nergens meer geweest zijn. Zo mogen ook wij tegen onze verleden tijd aankijken. Wat zou er van ons gebleven zijn als niet de HERE onze God met ons was geweest? Israël heeft zich niet verheffend gedragen in de afgelopen maanden. In plaats van de HERE te prijzen om Zijn bevrijdende daden, heeft het volk lopen mopperen, ontevreden over de hete omstandigheden van de woestijn, vol van ontberingen. Veel boze woorden zijn gesproken, die Mozes de voorganger getergd hebben en God gekrenkt. Blijft voor ons een punt om over na te denken. Welke woorden wij spreken over de gemeente en de omstandigheden. Ondanks hun gedrag heeft de HERE God Zijn volk gedragen, zoals een adelaar zijn jongen op zijn vleugels draagt. Dat is de waarheid van de Bijbel. Het Bijbelboek is niet een beschrijving van de gemeente. Wat zou dat ontmoedigend zijn geworden. Maar dit Bijbelboek is een beschrijving van God, hoe Hij ondanks zijn volk toch doorgaat met Zijn bevrijdend werk.

Als ons mensenleven beschreven zou moeten worden, ontmoedigend zou de spiegel zijn, die ons voorgehouden werd. Maar van Godswege is er een ander boek geschreven. Het boek van de hoop. Het boek van het komen van God. Hij komt en Hij daalt af. De tijd van het heilig Avondmaal is de tijd van ontmoeting met de grote God van bevrijding en bemoediging vanwege zijn trouw. Want hoe is God omgegaan met zijn mopperend volk? "Ik heb jullie op adelaarsvleugels gedragen". Zij staan op het punt om God te ontmoeten bij de berg. God zal nederdalen en verschijnen en Zijn verbond met het volk oprichten. Dat is het wonder van Exodus. God die toch omgang wil hebben met zijn volk, ondanks hun gemopper en ondankbaarheid. God weet wat in de mens is. Hij weet ook wat er nog komen gaat. Het volk is nog midden in de woestijn. Er moet nog een lang traject afgelegd worden en het gedrag van het

volk zal er niet anders op zijn. Hun ontevredenheid zullen zij weer botvieren. En toch zal God afdalen en beginnen met het Evangeliewoord: Ik ben de HERE, uw God, die jullie uitgeleid heb uit het land van de dood. Blijf bij jullie Bevrijder. Welke God is de God van dit ontevreden volk? Ik heb jullie op adelaarsvleugels gedragen.

Ook wij zijn nog midden in de tijd. Zeg maar woestijntijd, deze wereldtijd. Er zal nog een best lastige tijd aanbreken. Hoe zullen wij ons gedragen en hoe zal ons spreken zijn in de toekomstige tijd? En toch mogen wij de niet aflatende trouw van God vieren. Ondanks wie wij zijn, blijft God Zijn verbond trouw. Ook voor ons mag het gelden: Ik heb jullie op adelaarsvleugels gedragen. Mozes heeft dit beeld opgenomen in zijn lied van Deuteronomium 32: 11: "Zoals een arend over zijn jongen waakt en voortdurend erboven blijft zweven, zijn vleugels uitspreidt en zijn jongen daarop draagt, zo heeft de HERE zijn volk geleid." In het voorjaar hebben wij een zwaan gezien met tussen haar opgeheven vleugels een jong op haar rug. Wat een indruk dat maakt. De majesteit van de zwaan. De aandoenlijkheid van het jong. En dan de zorg, de beschermende zorg, waarmee de ouderzwaan de jongen tussen haar vleugels houdt en hen draagt.

Zo hebben de Israëlieten op hun woestijnreis ongetwijfeld gezien, hoe er hoog tussen de rotsen de adelaar cirkelend gezweefd heeft. De machtige vogel heeft zijn nest gebouwd hoog op de rots, aan de rand van een diepe afgrond. De eieren zijn uitgebroed. De jongen groeien reeds flink en beginnen elkaar te verdringen. De oudervogels kunnen niet genoeg voedsel meer aanslepen. Het ogenblik is gekomen, dat de jongen zelf erop uit moeten. Ze moeten zelf leren vliegen. Ze kijken reeds over de rand, schreeuwend en slaande met hun vlerken. Toch aarzelen zij om het nest op eigen kracht te verlaten. Die aarzeling kan echter niet voortduren. Er moet een beslissing komen. Dan ziet men de oude arend iets wonderlijks doen. Mozes zingt ervan in zijn lied dat in Deuteronomium 32 staat. Met scherpe pikken gaat hij de jongen opjagen. Hij stoot er één tenslotte over de rand. Het valt en zweeft of fladdert angstig, krampachtig met onwennige bewegingen van de vleugels. Het wordt nog geen vlucht. Het is meer een vallen. Als ik mij dat jonge dier indenk, voel ik de paniek. Dat beestje voelt zich naar beneden tuimelen en ziet alleen maar de afgrond. Straks zal het neerstorten. Maar wat het jonge dier niet ziet, is, hoe de oudervogel hem nagedoken is. Het zweeft boven zijn jong en houdt het nauwlettend in de gaten. Hij ziet het onmachtig gefladder. Hij merkt de angst en de paniek. Het jong is van schrik vleugellam geworden. Maar boven hem cirkelt zijn vader. Het jong ziet hem niet. Het schreeuwt van angst. De vader duikt naar beneden, sneller dan het vogeltje valt. En als hij onder hem gekomen is spreidt hij zijn machtige vleugels uit. En daar vangt hij het vallende jong op. Het valt zachtjes op zijn rug. En dan wiekt de vadervogel omhoog en draagt zijn jong. In een cirkelvlucht gaat het weer omhoog. Terug naar het nest. Daar zet de oudervogel het weer neer op vertrouwde grond. Daar kan het uitrusten en van de schrik bekomen.

Zo is de omgang van de Here God met u. Raadselachtig en gewaagd. God laat de mens niet in de geborgenheid van het veilige nest maar stoot hem het leven in. Dat is gevaarlijk, want het gebeurt op de rand van een diepe afgrond en de Vader stoot u over de rand. Niet om u kwaad aan te doen maar om u te leren op eigen wieken te leren vliegen. God doet u geen kwaad maar Hij maakt het ons ook niet gemakkelijk. Allerlei beproevingen komen er in ons leven. Moeite en

verdriet. Hoe reageren wij daarop? Hoe gaan wij daarmee om? Het is de bedoeling dat u volwassen in het geloof wordt. Hoe volwassener in het geloof, des te afhankelijker u van de Vader bent. Al dat zelfstandige gedoe, dat alles in eigen handen vast willen houden, daar kan de Vader niets mee. Hij duwt ons over de rand om ons verantwoordelijkheid te leren.

Verantwoordelijkheid, dat is te zeggen: antwoord geven op Zijn Woord. Ik ben de HERE, uw God, spreekt Hij tot u. Uw Redder, uw Vader. Onze verantwoordelijkheid is om te antwoorden: ik ben uw dienaar, uw dienares, spreek HERE, want U bent mijn God, de rots van mijn behoud. Het is voor ons de oefening om te leren geloven. Maar wat brengen wij ervan terecht? Hoeveel machteloos gefladder, hoeveel angst en hoeveel zorg maken wij ons! Wij voelen alsof wij in de afgrond storten. Weten wij niet, zien wij niet hoe de Vader boven ons is en ons nauwlettend in de gaten houdt? Hij kent onze nood. Op het moment, dat wij instorten schiet Hij onder ons om op te vangen. Wij vallen op zijn machtige rug en met Zijn krachtige vleugels draagt de Vader ons. Hij brengt ons naar Zijn schuilplaats. Wie in de Schuilplaats van de Allerhoogste is gezeten, zal vernachten in de schaduw van de Almachtige.

Eén Jong heeft de Adelaar te pletter laten vallen om u en mij op te vangen. Zijn Zoon heeft God overgegeven en prijsgegeven aan de dood, als een offer van liefde, opdat God ons niet zou verliezen maar u zou behouden. Onze Here Jezus is gekomen. Van zijn leven zouden we kunnen zeggen, dat Hij niet eens door Zijn Vader maar door zijn soortgenoten over de rand is gestoten. Hem heeft de Vader niet op het nippertje opgevangen. Wel heeft Hij het allergrootste wonder laten gebeuren: de in de dood gevallen Zoon heeft Hij opgewekt. Jezus is wedergeboren uit het graf. Nu is Hij een nieuw mens. Toen Hij geboren werd uit Maria, was Hij direct al een oud mens. Een sterfelijk mens. Maar nu Hij dood is geweest en opgestaan is, nu is Hij een nieuw mens. De dood zal Hij niet meer sterven. Hij leeft om voor u plaats te bereiden.

Vandaag zijn wij nog fladderende vogeltjes. Vandaag draagt de Vader ons op adelaarsvleugels om ons naar een rustplaats te brengen. Die rustplaats was aan tafel, bij wijze van spreken in dit nest van de Oude Kerk. De Vader heeft ons gesterkt met brood en met wijn. Het Avondmaal is bedoeld om u troost en kracht te geven, zodat u de reis kunt vervolgen. Israël mocht op krachten komen aan de berg van het Verbond. Het mocht rusten en zich laven aan de goedheid van God. Zoals de gemeente van het Oude Testament, wees bemoedigd, gemeente van het Nieuwe Testament, want de belofte van God staat een trede hoger, een Testament hoger. Het Oude is voorbijgegaan, het Nieuwe is gekomen. De Zoon heeft het volbracht. Hij heeft u het brood als teerkost gegeven, opdat niets u zal scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus. Hij heeft u de wijn gegeven, als tegengif tegen de dood, als medicijn voor het eeuwige leven. Kom, nu verder achter Jezus aan. Hij gaat ons voor, Hij draagt ons de diepte door. Hij maakt het kwade goed, Hij is het die u hoedt. AMEN.